

PROCESUL-VERBAL
al ședinței ordinare nr. 3 a
Consiliului Regional pentru Dezvoltare Centru (CRD Centru)

20 septembrie 2017

str. Alexandru cel Bun, 33

Prezidează: Președintele CR Rezina, Eleonora GRAUR

Secretar: Viorel JARDAN, director al ADR Centru

Total membri ai CRD Centru: 52 persoane.

Prezenți: 27 persoane

Absenți: 25 persoane

Lista participanților se anexează.

Invitați: Igor MALAI, Șef adjunct al Direcției generale dezvoltare regională MADRM; Valentina Țapiș, Șef direcția politică și cooperare regională MADRM, Petru Veveriță, consultant superior GIZ.

Lista invitațiilor se anexează.

Cuvînt de deschidere.

Eleonora Graur a salutat membrii CRD și i-a mulțumit pentru prezență, după care imediat a fost propusă la vot agenda ședinței, în cele din urmă acceptată unanim.

Igor Malai de asemenea a salutat membrii Consiliului, punctînd importanța acestor ședințe pentru MADRM precum și sugestiile și opiniile participanților pentru desfășurarea politicii de dezvoltare regională. În afară de acesta s-a menționat despre schimbările în administrație la nivel central, fapt ce va avea impact asupra ADR și CRD prin posibila extinderea domeniului de competențe.

Ordinea de zi:

1. Cu privire la Audierea raportului de implementare a Strategiei de Dezvoltare Regională Centru 2016-2020 în sem. I, 2017.

Viorel Jordan a prezentat raportul de activitate al Agenției de Dezvoltare Regională Centru privind implementarea Planului de acțiuni al Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională. Au fost enumerate obiectivele strategice, activitățile întreprinse pentru a fi atinse, s-a remarcat însă că în domeniul managementului deșeurilor nu există proiecte pentru implementare din cauza neidentificării soluției din partea Ministerului Mediului privind impactul acestora. Menționînd despre măsurile întreprinse, conform Planului de activitate, domnul Director a punctat principalele activități realizate precum elaborarea PRS în domeniul infrastructurii de suport a

afacerilor, numărul grupurilor de lucru desfășurate, instruirilor, atelierelor, conferințelor, conceptelor de proiecte etc. conform fiecărui obiectiv.

Proiectul de decizie cu privire la audierea raportului de implementare a SDR 2016-2020 a fost votat unanim.

2. Cu privire la aprobarea PRS în domeniul dezvoltării infrastructurii de sprijin a afacerilor.

Ala Bragoi, șef al secției planificare strategică și programare, a vorbit despre principalele aspecte în elaborarea PRS în domeniul infrastructurii de suport a afacerilor: structura, metodologia și instituțiile care au participat la elaborarea programului, analizele efectuate ce au permis identificarea punctelor tari și slabe ale regiunii, elaborarea matricei SWOT și în cele din urmă stabilirea obiectivelor și acțiunilor în domeniu. De asemenea s-a menționat despre crearea unui portal online cu informația necesară, care poate fi vizualizată de investitorii străini. La propunerea ODIMM-ului (Organizația pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii) și a Ministerului Culturii a fost introdusă o acțiune nouă din cadrul primului obiectiv: „specializarea inteligentă a regiunilor/crearea poliilor industriali”. Următoarea etapă în acest domeniu presupune elaborarea conceptelor de proiecte unde Agenția mizează pe suportul partenerilor externi, care nu a fost acordat pe parcursul elaborării programului.

Valentina Țapiș a adresat o întrebare privitor la notele conceptuale din cadrul PRS în domeniul infrastructurii de afaceri, idei de proiecte care ar putea fi implementate în viitor. Ala Bragoi a răspuns că unul din conceptele de proiecte a fost elaborat împreună cu partenerii slovaci care constă în promovarea producerii și comercializării produselor ecologice prin intermediul școlii profesionale din or. Ungheni, însă la moment din anumite motive nu a fost obținută finanțarea. De asemenea mai sunt și alte idei de proiecte în domeniul agriculturii și susținerea antreprenorilor din această sferă, pe lângă faptul că vor mai fi organizate ședințe cu echipa DFID care vor acorda suport în elaborarea noilor concepte de proiecte.

Proiectul de decizie cu privire la aprobarea PRS în domeniul dezvoltării infrastructurii de sprijin a afacerilor a fost votat unanim.

3. Cu privire la audierea raportului de implementarea a proiectelor investiționale, aprobate pentru finanțare în anul 2017

Viorel Jardan a vorbit despre situația proiectelor în derulare. La momentul actual ADR Centru este lider după numărul de proiecte (19) aprobate spre finanțare. În domeniul de intervenție DRL există 4 proiecte dintre care unul practic finalizat; AAC – 4 proiecte; EE – 5 proiecte, ISA – 1 proiect, în domeniul turismului – 5 proiecte. În general lucrările se efectuează conform graficului stabilit cu mici abateri în unele cazuri, sursele financiare fiind pe deplin valorificate. De asemenea au fost prezentate fotografiile de la locul desfășurării proiectelor, au fost enumerați partenerii care au acordat suport financiar, cum ar fi USAID, SLOVAKAID, GIZ.

Radu Eugenia, reprezentant ONG din raionul Călărași, a intervenit cu o rugămintă, către Directorul ADRC, de a preciza ce presupune turismul în masă. Domnul Jardan a oferit exemple concrete privind dezvoltarea turismului în masă (Hîncești, Nisporeni, Ungheni) precum și modul în care decurge procedura de aplicare a proiectului și rezultatul acestuia, explicat ulterior și de domnul Igor Malai.

O altă întrebare adresată de reprezentantul ONG Călărași ține de modul în care sunt selectați experții tehnici. Directorul ADRC răspuns că se plasează anunțul în buletinul achizițiilor publice,

după care se invită experții la licitația publică și câștigă acel care oferă un preț mai bun, are experiență mai mare și prezintă documentația calitativ îndeplinită.

Igor Malai a mai întrebat despre nivelul de implicare a autorităților publice locale în procesul elaborare a conceptelor de proiecte.

Domnul Jordan a răspuns că situația este diferită pe tot teritoriul regiunii, sunt raioane mai active și sunt altele care se implică mai puțin, însă comunicarea oarecum are loc prin intermediul documentelor ce se expediază, evenimentelor organizate și în cadrul ședințelor/grupurilor de lucru. Unica problemă, a menționat directorul ADR Centru, a fost la Complexul istorico-arhitectural Manuc Bey din cauza unor probleme administrative locale și neclarități în documentație.

Proiectul de decizie cu privire la audierea raportului de implementarea a proiectelor investiționale, aprobate pentru finanțare în anul 2017 a fost votat unanim.

4. Cu privire la aprobarea regulamentului Comisiilor regionale sectoriale.

Anatol Dimitriu, președintele Consiliului raional, a făcut o retrospectivă a regulamentului Comisiilor sectoriale prin care a descris funcționalitatea acestora, atribuțiile, componența etc. Unele întrebări precum remunerarea sau compensarea participanților Comisiilor încă nu a fost hotărâte, însă deja s-a stabilit că activitatea de secretariat va fi efectuată de către un angajat al ADR Centru.

O întrebare parvenită din partea domnului **Valeriu Sandu**, primar al comunei Molovata Nouă, ținea de motivul stabilirii numărului de 5-7 membri a CRS și dreptul de vot al participanților. **Petru Veveriță**, consultant superior GIZ a oferit un răspuns mai amplu, prin care a specificat și alte întrebări privitor la modul în care vor fi selectați membrii Comisie, compensarea cheltuielilor pentru participare și frecvența organizării ședințelor. Numărul de 5-7 persoane a fost propus din motivul că este mai ușor de lucrat cu un grup mai mic de oameni, totodată aceștia vor fi susținuți de un grup de experți în domeniu care vor fi selectați în dependență de specificul problemelor abordate în cadrul ședinței. Dreptul de vot vor avea acele 5-7 persoane care formează componența constantă a Comisiei, iar ceilalți vor asigura suportul consultativ – fapt confirmat, ulterior, și de doamna Bragoi. Eleonora Graur a mai adăugat că numărul membrilor poate fi modificat la dorința Consiliului. Deciziile luate în cadrul ședințelor CRS vor fi diseminate membrilor CRD.

Proiectul de decizie cu privire la aprobarea regulamentului Comisiilor regionale sectoriale a fost votat unanim.

5. Cu privire la formarea Comisiilor regionale sectoriale.

În continuare domnul **Ștefan Todirașcu**, consultant GIZ, a enumerat lista persoanelor ce au completat chestionarele (expediate anterior) pentru stabilirea componenței nominale a CRS. Mai apoi a fost formată lista prealabilă a raioanelor care vor participa în cadrul Comisiilor potrivit domeniilor de intervenție alese (AAC și MDS)

AAC: MADRM, Telenești, Rezina, Hîncești, Ialoveni, Nisporeni, Călărași

MDS: MADRM, Strășeni, Ungheni, Anenii Noi, Criuleni, Dubăsari, Șoldănești

Proiectul de decizie cu privire la formarea Comisiilor regionale sectoriale a fost votat unanim.

6. Cu privire la excluderea unor membri ai Consiliului Regional pentru Dezvoltare Centru.

Doamna Eleonora Graur a enumerat lista membrilor propuși spre excludere, după cum urmează:

Raionul	Reprezentanți în consiliu	Nume, prenume	Funcția	Organizația reprezentată
Dubăsari	Reprezentant sectorul privat	Bacoi Valeriu	Conducător	ARL Dornistrago
Ialoveni	Reprezentant societate civilă	Cotorobai Sabina	Director	AO Asociația de dezvoltare a tinerilor Ruseșteni
Telenești	Reprezentant sectorul privat	Palade Iacob	Președinte	SRL Avicola Sărătenii Vechi
Rezina	Reprezentant sectorul privat	Trîmbaci Petru	Conducător	SA Speranța
Ungheni	Reprezentant societate civilă	Ciobanu Svetlana	Director	AO Centrul Regional de Dezvoltare Durabilă
Strășeni	Reprezentant sectorul privat	Chiriac Tudor	Director	SRL Prodcomert

La propunerea președintelui Consiliului raional Ungheni, Guzun Ludmila, reprezentantul ONG din raionul Ungheni, Ciobanu Svetlana, nu a fost exclus și proiectul de decizie a fost votat unanim.

Spre finalul ședinței s-a decis că ADR Centru va întocmi o solicitare către Consiliile raionale pentru ca acestea să delege persoanele care vor participa în cadrul Comisiilor regionale sectoriale. De asemenea președintele Comisiei va fi ales în cadrul primei ședințe ordinare.

Președintele CRD Centru

Eleonora GRAUR

Contrasemnat:

Secretarul CRD Centru

Viorel JARDAN

